

Et kritisk blikk på idegrunnlaget i distriktskommunenes tilflyttingsarbeid

Gro Marit Grimsrud
Bygdeforskningsdagen
Trondheim, 5. november 2013

Hva er distrikt?

- Distriktene er et sted hvor folketallet går ned!
- Men nå går folketallet opp også utenfor byene
 - det er så forvirrende at vi velger å se bort fra det
 - dessuten er det «bare» (arbeids)innvandrere ...
- Distriktene er det som ikke er byer
- Byens mindreverdige motsats

Hva er tilflyttingsarbeid?

- Arbeid for å overbevise folk om at distriktene er de beste bostedene selv om færre og færre ønsker å bo der

Påstand

- Ideene tilflyttingsarbeidet bygger på har konsekvenser for resultatene
 1. Konserverer bildet av bygda som underlegen byen
 2. Bidrar til et inntrykk av at bygda er en fritidsarena
 3. Bidrar til rangering av innbyggere

Neppe et godt utgangspunkt for å tiltrekke seg folk og kompetanse

Utanfor allfarveg - heldigvis!

- Anten draumen din er ein stille rotur langs land, ein tur med bærspannet til ei bortgøymd myr i skogen, eller du berre ønskjer å finne deg eit nes i vasskanten for å nyte solnedgangen – så kan du kanskje finne det akkurat her.
- Og ønskjer du å sjå korleis naturkreftene viser makta si, kjenne lukta av sjøen som bryt mot rullesteinane på stranda og høyre måsen skrike når du nærmar deg reirplassen hans, så finn du også det her i Sande:
- Ei lita øykommune utanfor allfarveg – men likevel ganske så sentralt når du tenkjer over det!
- Kilde: <http://www.sande-mr.kommune.no/default.asp?page=4993&lang=1>



Vi som er innbyggjarar i Sande set pris på den flotte naturen vi har i kommunen vår, det gode oppvekstmiljøet vi kan tilby ungane våre og alle fritidsaktivitetane vi kan delta i. Men vi vil gjerne dele dette med deg, anten det er i form av eit besøk til kommunen vår, eller om du kan tenkje deg å busetje deg her.

Bygda som motsatsen til byen

- Bygda som idyll – en idyll som er i ferd med å forsvinne
- Natur og friluftsliv
- Implisitt: Smalt arbeidsmarked
- Gode oppvekstsvilkår
- Lavt tempo
- Byen som ståk og mas – som det bare blir mer av
- Kultur og gateliv
- Bredt arbeidsmarked
- Implisitt: Dårlig oppvekstsvilkår
- Høyt tempo

Tilflytterhierarkiet

1. Tilbakeflyttere og deres familier
2. Livsstilsflyttere 1: Norske småbarnsfamilier med «rural livsfilosofi»
3. Livsstilsflyttere 2: Utenlandske (hvite) småbarnsfamilier med «rural livsfilosofi»
4. Andre norske ressurssterke småbarnsfamilier som «tilfeldigvis» har havnet på bygda
5. Unge single
6. Litt eldre single
7. Pensjonister – og andre over 50 år
8. Ressurssvake, lykkejegere

Arbeidsinnvandrere, asylsøkere, flyktninger og andre innvandrere uten den rette livsstil



- *Det er ikkje slik at me ynskjer oss tilflyttarar for ein kvar pris. Me ser gjerne at dei som kjem er motiverte for å flytte hit, og aller helst for å bli varige innbyggjarar. Me ynskjer oss tilflyttarar som vorte litt "småforelska" i oss. Dei flyttar ikkje berre frå noko, men dei har eit medvite forhold om kva dei flyttar til.*

Hvorfor blir det slik?

- Konsekvens av måten man tenker om distriktene og hvem som hører hjemme der
 - By – land motsetningen
- Konsekvens av at bofasthet blir sett på som det normale og ideelle – skepsis til mobilitet

I tillegg forsterker dette fokuset på bygda som fritidsarena:

- Tilflyttingsarbeidet vokst fram som en slags reaksjon på næringsfokuset i distriktpolitikken
- Kanskje også inspirert og støttet av oss forskere som har fått fram at arbeid ikke er viktig, men at omdømme er det